

Jesus avstod från allt när han blev människa

*[Han] utgav sig själv genom att anta en tjänares gestalt då han blev människa
(Filipperbrevet 2:7)*

Predikan i Betelkapellet, Ljustorp
4:e advent, 2011

Bibeltext.

Var inte självupptagna och stolta. Var i stället ödmjuka och sätt andra högre än er själva. Se inte på ert eget bästa utan tänk på andras. Var så till sinnes som Kristus Jesus var. Fastän han var till i Gudsgestalt, räknade han inte tillvaron som Gud såsom segerbyte utan utgav sig själv genom att anta en tjänares gestalt då han blev människa. Han som till det yttre var som en människa ödmjukade sig och blev lydig ända till döden - döden på korset. Därför har också Gud upphöjt honom över allting och gett honom namnet över alla namn, för att i Jesu namn alla knän skall böja sig, i himlen och på jorden och under jorden, och alla tungor bekänna, Gud, Fadern, till ära, att Jesus Kristus är Herren. (Fil. 2:3-11)

Inledning.

Dagens predikan har tre punkter där varje punkt behandlar vem Jesus är i olika tidsepoker i den bibliska historieskrivningen. För Bibeln berättar en historia med anspråk på att beskriva verkligheten, och verkligheter som vi inte känner fullt ut (ännu). Kort sagt är dessa tre punkter som följer

1. Jesu preexistens, vem Jesus var innan han blev människa och föddes i Betlehem
2. Jesu förnedringstillstånd, vad det egentligen innebar att Jesus blev människa, och
3. Jesu upphöjelse, vad som hände när Jesus uppstod från de döda och for upp till himlen och satte sig på Guds högra sida.

Iden med att tala om Jesu person på det här sättet är att vi skall försöka greppa och förstå något av hans storhet och gripas av vördnad och tacksamhet till honom. Detta skall inte vara fruktlösa teorier som inte kan påverka våra liv, utan min önskan är att ju större syn vi har på Jesus vi har desto mer skall han få genomsyra våra liv med Gud och varandra.

Predikan.

1. Jesu preexistens – Vem var Jesus var innan han blev människa och föddes i Betlehem?
 - (a) Fil. 2:6 säger att *han var till i Gudsgestalt* innan han blev människa. Andra översättningar (NT81, NKJV, RFB) säger liknande saker: Jesus levde i Gud, som Gud, i den himmelska världen. Som Sonen levde han där i Faderns härlighet och kärlek (Joh. 17:5, 17:24) innan världsalltets skapelse, i ett

fullkomligt tillstånd och i en fullkomlig och jämställd relation till Gud Fadern.

- (b) Bibeln säger att Jesus är en *Enfödde* Sonen (Joh. 1:14, 1:18, 3:16, 3:18) vilket betyder att han är den främste av Faderns söner, hans arvtagare och förstlingen av hans kraft. Det sägs ingenstans att Jesus är *skapad*, men det sägs att han är *född* av Gud. Detta garanterar hans jämställdhet med Fadern eftersom alla skapade varelser är underställda Fadern och bundna i tiden. Jesus är inte bunden av tiden ty han har alltid funnits. Han säger vid ett tillfälle att *Amen, amen säger jag er: Jag Är; redan innan Abraham blev till.* (Joh. 8:58). Här gör också Jesus anspråk på det gudomliga namnet ”Jag Är”, vilket syftar på när Gud presenterar sig för Mose i den brinnande busken. Det namnet är JHVH (Javhe eller Jehova) och betyder närmast ”Jag är den som är”, vilket betyder att Guds namn beskriver en av hans tydligaste egenskaper: han är ett evigt varande, helt oberoende av tiden. (Jesus gör anspråk på detta namnet på flera andra ställen i Johannesevangeliet, t.ex. Joh. 8:24. Däremot skall det inte pressas in på ställen som Joh. 14:6. Resten av Nya Testamentet fortsätter dock i samma tema genom att kalla Jesus för Herren (grek. *Kyrios*) vilket är den grekiska översättningen av JHVH som användes i antiken, t.ex. i Septuaginta, den dåtida grekiska versionen av Gamla Testamentet.)
- (c) Som den *Enfödde* Sonen hade (och har) Jesus en speciell ställning i relation till det Gud har skapat. När de judiska ledarna frågar honom vem han är svarar han lite kryptiskt: *Begynnelsen, något som jag också har sagt er* (Joh. 8:25). Detta uttalande syftar direkt på skapelseberättelsen i 1 Mosebok där det sägs att: *I begynnelsen skapade Gud himmel och jord.* (1 Mos. 1:1) Johannes förklarar lite tydligare i början av sitt evangelium: *I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud. Genom honom har allt blivit till, och utan honom har inget blivit till, som är till.* (Joh. 1:1-3) Jesus framställs som själva verktyget med vilket Gud har skapat allt. Men inte bara det, Paulus går så långt att han säger att hela universum skapades genom Jesus och *till* Jesus: *Han är den osynlige Gudens avbild, förstfödd före allt skapat. Ty i honom skapades allt i himlen och på jorden, det synliga och det osynliga, tronfurstar och herradömen, makter och väldigheter. Allt är skapat genom honom och till honom. Han är till före allting, och allt består genom honom. Han är huvudet för sin kropp, församlingen. Han är begynnelsen, den förstfödde från de döda, för att han i allt skulle vara den främste. Ty Gud beslöt att låta hela fullheten bo i honom och genom honom försona allt med sig, sedan han skapat frid i kraft av blodet på hans kors - frid genom honom både på jorden och i himlen.* (Kol. 1:15-20) Förutom att Jesus är Frälsaren, som försonat hela världen med Gud på Golgata kors, så är Jesus själva syftet och målet med hela universum. Det skapades *genom* honom, *till* honom, och det är *till* och *med* så att han *upprätthåller* allt. Gud Fadern gav världen åt sin Son att äga, förvalta och upprätthålla. Alla vetenskapliga upptäckter till trots som handlar om *hur* universum fungerar så kan ingen

förklara *varför* hela universum faktiskt fungerar. Naturlagarna kan upptäckas – dessa beskriver *hur* saker och ting fungerar, t.ex. gravitationen, himlakropparnas rörelser, kemiska processer i människans celler, osv – men ingen vetenskapsman kan förklara *varför* de ser ut just precis som de gör. En sak vetenskapsmännen står handfallna inför är hur oerhört finkänsligt justerat hela universum är just för att det skall kunna finnas liv på vår planet – en känd vetenskapsman, Sir Fred Hoyle, uttryckte sig såsom så att det verkar som om *ett superintellekt har apat sig med fysiken* (eng.: *a superintelligence has monkeyed with the physics*). Bibeln har ett löjligt enkelt förklaring på alla dessa frågor: Jesus, Guds Son, upprätthåller skapelsen så att den fortsätter att fungera som det är tänkt. Detta var också hans uppgift fram tills det att han blev människa, och det är hans uppgift än idag när han sitter på Guds Faderns högra sida.

(d) Detta innebär inte bara att Jesus upprätthåller skapelsen från det att den blev till, utan det betyder också att han var verksam i skapelsen fram till att han steg ned och blev människa. Det finns många exempel i Gamla Testamentet där det är mer eller mindre tydligt att det är Jesus som på något sätt visar sig för människorna:

i. I Judas brev v. 5 i Nya Testamentet antyds det att *Jesus räddade sitt folk ur Egypten*. Den Gud som uppenbarade sig för Moses var alltså Jesus. Detta understryks av Paulus undervisning: *Bröder, jag vill ni skall veta att alla våra fäder var under molnskyn och att alla gick genom havet. Alla blev i molnskyn och i havet döpta till Mose. Alla åt samma andliga mat och alla drack samma andliga dryck. De drack ur en andlig klippa som följde dem, och den klippan var Kristus. Men de flesta av dem hade Gud inte behag till. De föll och låg kringspridda i öknen. Det som hände dem har blivit ett varnande exempel för oss, för att inte vi liksom de skall ha begär till det onda. Bli inte heller avgudadyrkare som en del av dem. Det står ju skrivet: Folket satte sig ner för att äta och dricka och steg upp för att dansa. Låt oss inte heller begå otukt, som en del av dem gjorde, och därför föll tjugotretusen på en enda dag. Och låt oss inte fresta Kristus, som en del av dem gjorde, de dödades av ormar.* (1 Kor. 10:1-9). Har omtalas Jesus som klippan som följde folket, och när det knotade mot Gud så var det i själva verket Kristus Jesus som det frestade. Detta är kanske det mest tydliga exemplet.

ii. Det finns några andra exempel där man kan skönja Jesus men där det blir upp till var och en att bedöma om det verkligen var Jesus eller något annat andeväsen som visade sig:

A. Abrahams möte med de tre männen i 1 Mos. 18. Här möter Abraham tre män, varav två av dem kallas änglar (19:1) – dessa gav sig av till Sodom för att rädda Abrahams släkting Lot samt förgöra staden – och den tredje kallas HERREN (18:22, 18:33). Gud visar sig alltså i kroppslig gestalt för Abraham. Låter välbekant, eller hur?

B. De tre männen i den brinnande ugnen i Daniels bok 3. Här kastas tre judiska fångar i elden av kung Nebukadnessar som straff för att de

vägrat tillbe en avgudabild. När männen slängts in i lågorna sägs att: *Då blev kung Nebukadnessar förskräckt. Han steg hastigt upp och frågade sina rådsherrar: "Var det inte tre män vi band och kastade i elden?" De svarade kungen: "Jo visst, o konung." Då sade han: "Ändå ser jag nu fyra män som går lösa och lediga inne i elden, och de är helt oskadda. Och den fjärde ser ut som en gudason."* (Dan. 3:24-25) Det kan ha varit Jesus som visade sig i den brinnande ugnen.

Dessa två exempel, särskilt det sista, får kanske tas med en nypa salt. Vi skall inte tolka in sådant i Skriften som inte är tydligt. Spekulationer kan vara korrekta, men så länge vi inte är helt säkra måste vi fortfarande kalla det för just spekulationer.

Oavsett så är det tydligt att Jesus var verksam redan under Gamla Testamentets tid. Han säger själv om innehåller i Moseböckerna: *Om ni trodde Mose, skulle ni tro på mig, ty om mig har han skrivit.* (Joh. 5:46)

2. Jesu förnedringstillstånd – Vad innebar det egentligen att Jesus blev människa?

(a) Olika översättningar av Fil. 2:7 uttrycker detta på olika sätt:

- i. SFB: *[Han] utgav sig själv genom att anta en tjänares gestalt då han blev människa*
- ii. NT81/Bibel2000: *Han avstod från allt och antog en tjänares gestalt då han blev som en av oss*
- iii. RFB: *[Han] utblottade sig själv, och tog på sig en tjänares gestalt, och blev lik oss människor*
- iv. NKJV: *[He] made himself of no reputation, taking the form of a bondservant, coming in the likeness of men (fritt översatt: han avstod sin ryktbarhet, antog en tjänares form, till likhet med människor)*

Sammanfattningsvis måste det betyda att Jesus gudomlighet och uppdrag i den andliga världen som upprätthållaren av universum *inte* ändrades, men att han genom att till sitt yttre anta en mänsklig tjänares gestalt och stiga ner och födas i Betlehem iklädde sig den mänskliga naturens begränsningar och avstod från sin absoluta maktposition. Han avstod alla sina rikedomar och blev en fattig son till en snickare. Han, som mer än alla andra, hade kungavärdighet avstod från den och blev en tjänare, en slav. Han avstod sin ryktbarhet – blev en nolla, om man får uttrycka sig så – och förnedrade sig till att födas till ett enkelt gossebarn till en simpel familj i en bortglömd och usel avkrok av den då kända världen, som dessutom var ockuperad och förtryckt av främmande makt. Vi sjunger så passande i psalm 109 i våra sångböcker: *Han kommer från eviga fröjder, han lämnar sin tron av kristall, sin ära i ljusets palatser, och lägges på strå i ett stall.* Detta har jag sjungit många gånger utan att inse storheten i det. Kan du föreställa dig någon människa överhuvudtaget som skulle lämna allt detta underbara för att osjälviskt låta sig avrättas på ett kors för att rädda någon annan? En sådan människa finns inte, förutom människan Jesus Kristus, som var i Gudsgestalt men antog en tjänares gestalt för dig och mig, för att försona oss med den levande Guden. Ibland tror vi att vi måste förbättra vårt

budskap eller förändra evangeliet för att människor skall vilja lyssna. Men säg mig, hur skulle ett budskap kunna vara mäktigare än detta? Sanna mina ord, för mig duger det som det är även om ingen annan vill tro på det.

- (b) Att Jesus blev människa är det yttersta beviset för hur osjälvisk han var. Hans sinnelag var sådant. Det är ett stort föredöme för oss, och det är därför den här texten börjar med orden: *Var inte självupptagna och stolta. Var i stället ödmjuka och sätt andra högre än er själva. Se inte på ert eget bästa utan tänk på andras. Var så till sinnes som Kristus Jesus var.* (Fil. 2:3-5) Den som lever nära Gud kommer att formas i den här riktningen. Sann kristendom kännetecknas av osjälviskt utgivande för andras bästa utan tanke på egen vinning.
- (c) Det är väsentligt att vi inte får för oss att Jesu människoblivande innebar att han upphörde att vara Gud. Många villfarelser har börjat med det missförståndet, och själva tanken på att Gud skulle kunna upphöra att vara Gud är omöjlig – en sådan gud kan inte vara Gud i ordets rätta bemärkelse. Guds allmakt innebär inte att han kan göra precis vad som helst, som till exempel att skapa ett monster han inte kan kontrollera själv eller upphöra att vara Gud. När Jesus blev människa var det verkligen så att Gud iklädde sig mänsklig gestalt. Lyssna till tre bibelord som bekräftar den tanken:
- i. *I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud. Genom honom har allt blivit till, och utan honom har inget blivit till, som är till. [...] Och Ordet blev kött [NT81: människa] och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde har av Fadern, och han var full av nåd och sanning. Johannes vittnar om honom och ropar: "Det var om honom jag sade: Han som kommer efter mig är före mig, eftersom han var före mig." Av hans fullhet har vi alla fått , nåd och åter nåd. Ty lagen gavs genom Mose, nåden och sanningen kom genom Jesus Kristus. Ingen har någonsin sett Gud. Den enfödde, som själv är Gud och är hos Fadern, har gjort honom känd.* (Joh. 1:1-3,1:14-18) Det gudomliga Ordet blev människa.
 - ii. *Och erkänt stor är gudsfruktans hemlighet: Han som [RFB: Gud] blev uppenbarad i köttet, bevisad rättfärdig genom Anden, sedd av änglarna, predikad bland folken, trodd i världen, upptagen i härligheten.* (1 Tim. 3:16) Gud blev uppenbarad i mänsklig gestalt när Jesus blev människa.
 - iii. *Ty Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv. Han tillräknade inte människorna deras överträdelser, och han har anförtrott åt oss försoningens ord.* (2 Kor. 5:19) Gud var i Kristus, och det sägs till och med på ett annat ställe att det var med Guds eget blod som människorna friköptes från sina synder (Apg. 20:28)
- (d) Fulländningen i att Jesus blev människa ligger i att han, till skillnad från alla andra, levde i en fullkomlig lydnad till Guds vilja som ingen annan någonsin kunnat göra eller någonsin kommer att kunna göra: *[Han] ödmjukade sig och blev lydig ända till döden - döden på korset.* (Fil. 2:8)
- i. Det yttersta beviset för denna lydnad var att han böjde sig under Faderns

vilja att, trots att han var helt oskyldig, låta sig korsfästas för världens synder. Det står om Jesu brottningskamp i Getsemane: *De kom därefter till ett ställe som heter Getsemane. Jesus sade till sina lärjungar: "Stanna här, medan jag ber." Och han tog med sig Petrus, Jakob och Johannes. Han greps av ängslan och ångest och sade till dem: "Min själ är djupt bedrövad, ända till döds. Stanna här och vaka." Han gick lite längre fram och föll ner på jorden och bad att han om möjligt skulle bli förskonad från denna stund. Han sade: "Abba, Fader! Allt är möjligt för dig. Tag denna kalk ifrån mig. Men inte som jag vill utan som du vill."* (Mark. 14:32-36) Denna död innebar inte bara ett stort fysisk lidande, utan att han fick tömma bägaren med Guds vredesdom, den vredesdom som egentligen skulle drabbat mänskligheten. Jesaja beskriver detta i sitt mäktiga 53:e kapitel: *Men det var våra sjukdomar han bar, våra smärtor tog han på sig, medan vi höll honom för att vara hemsökt, slagen av Gud och pinad. Han var genomborrad för våra överträdelsers skull, slagen för våra missgärningars skull. Straffet var lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår är vi helade. Vi gick alla vilse som får, var och en gick sin egen väg, men all vår skuld lade HERREN på honom. Det var HERRENS vilja att slå honom och låta honom lida. När du gör hans liv till ett skuldoffer, får han se avkomlingar och leva länge, och HERRENS vilja skall ha framgång genom honom. Genom den vedermöda hans själ har utstått får han se och bli tillfreds. Genom sin kunskap förklarar min rättfärdige tjänare de många rättfärdiga, och deras skulder är det han som bär.* (Jes. 53:4-6, 53:10-11)

- ii. Att Jesus blivit människa och gjorde sig lydig ända till döden på korset innebär också att han ställts inför alla prövningar och frestelser som en människa kan ställas inför: *Eftersom han själv har lidit och blivit frestad, kan han hjälpa dem som frestas ... vi har inte en överstepräst som ej kan ha medlidande med våra svagheter, utan en som blev frestad i allt liksom vi, men utan synd. Låt oss därför frimodigt gå fram till nådens tron för att få barmhärtighet och finna nåd till hjälp i rätt tid.* (Hebr. 2:18, 4:15-16) Denna lydnad gör alltså att han kan känna medlidande med dem som inte lyckats, för han vet hur det är att vara människa: *Han behövde inte höra någon vittna om människan, ty av sig själv visste han vad som var i människan* (Joh. 2:25).
3. Jesu upphöjelse – Vad hände när Jesus uppstått från de döda och for upp till himlen och satte sig på Guds högra sida?
- (a) På grund av Jesu vilja att avstå från allt och bli människa och göra sig lydig till döden på korset, säger texten oss att: *Gud [har] upphöjt honom över allting och gett honom namnet över alla namn* (Fil. 2:9). Detta betyder åtminstone två saker:
 - i. Jesus fick tillbaka den ställning han hade i den andliga världen innan han avstod från den. Lyssna till Paulus ord i Romarbrevet kap. 1: *genom helighetens Ande blev [han] med kraft bevisad vara Guds Son alltifrån uppståndelsen från de döda* (Rom 1:4). Detta upphöjande skedde vid

hans uppståndelse från de döda, och bekräftades sedan vid hans himmelsfärd (se t.ex. Mark. 16:19)

- ii. Men Jesus blev i en bemärkelse ännu mäktigare efter sin uppståndelse därför att Gud då i enlighet med sitt beslut en gång för alla kopplade den frälsning han vunnit genom Jesu död och uppståndelse till just namnet Jesus. Därför kan Petrus säga när han står till svars inför Stora rådet: *Hos ingen annan [än Jesus] finns frälsningen. Inte heller finns det under himlen något annat namn, som givits åt människor, genom vilket vi blir frälsta.* (Apg. 4:12) Överallt i Nya Testamentet möter vi betydelsen av Jesu namn för frälsningen.
- (b) Att Jesus blivit upphöjd betyder att han nu är universums herre och att alla måste underkasta sig hans kungavärdighet och bekänna hans överhöghet: *i Jesu namn alla knän skall böja sig, i himlen och på jorden och under jorden, och alla tungor bekänna, Gud, Fadern, till ära, att Jesus Kristus är Herren* (Fil. 2:10-11). Detta knäböjande gäller alla människor, levande som döda, troende som otroende. För de senare blir det ett smärtsamt uppvaknande på uppståndelsens morgon då de blir tvungna att böja knä inför den Jesus som de kanske förnekade och flytt från hela sina liv.
- (c) Denna upphöjelse gäller fram tills dess att alla Guds fiender har underkuvats hans Son: *Ty han måste regera tills han har lagt alla fiender under sina fötter.* (1 Kor. 15:25) *Därefter kommer slutet, då han överlämnar riket åt Gud, Fadern, sedan han gjort slut på varje välde, varje makt och kraft ... Som den siste fienden berövas döden all makt, ty allt har han lagt under hans fötter. Men när det heter att allt är lagt under honom, så är det uppenbart att den är undantagen som har lagt allt under Kristus. Och när allt har blivit lagt under honom, då skall Sonen själv underordna sig den som har lagt allt under honom, för att Gud skall vara allt i alla.* (1 Kor. 15:24, 15:26-28) Att Jesus blev upphöjd är nödvändigt för att föra Guds frälsningsplan till sin fullbordan och han måste regera tills alla fiender har kuvats, oavsett om det gäller döden, onda makter eller människor som inte vill omvända sig.
- (d) För dig och mig blir det därför oerhört viktigt hur vi ställer oss till den upphöjde Jesus. Tänker vi böja våra knän redan i den här tiden och erkänna hans herravälde? Tänker vi tacka honom för vad han avstod för att bli människa och dela våra villkor? Tänker vi låta oss gripas av förundran inför hans seger på Golgata och kasta oss ner inför honom och be honom om nåd? Vi har läst att *alla knän skall böja sig och och alla tungor bekänna att Jesus Kristus är Herren.* Ingen av oss kommer runt detta, alla kommer att få göra det. Låt oss göra det idag medan tid är, för ingen av oss kan vara säker på att vi har en morgondag framför oss. Aposteln skriver: *Se, nu är den rätta tiden, nu är frälsningens dag.* (2 Kor. 6:2)

Låt oss be och åkalla hans namn, han som är upphöjd över allt.